

Pohjavesi

Lounais-Suomessa on 275 luokiteltua pohjavesialuetta

ELY-keskus kartoittaa ja luokittelee pohjavesialueet. Luokittelu perustuu pääosin alueen merkitykseen vedenhankinnassa.

Alueet luokitellaan:

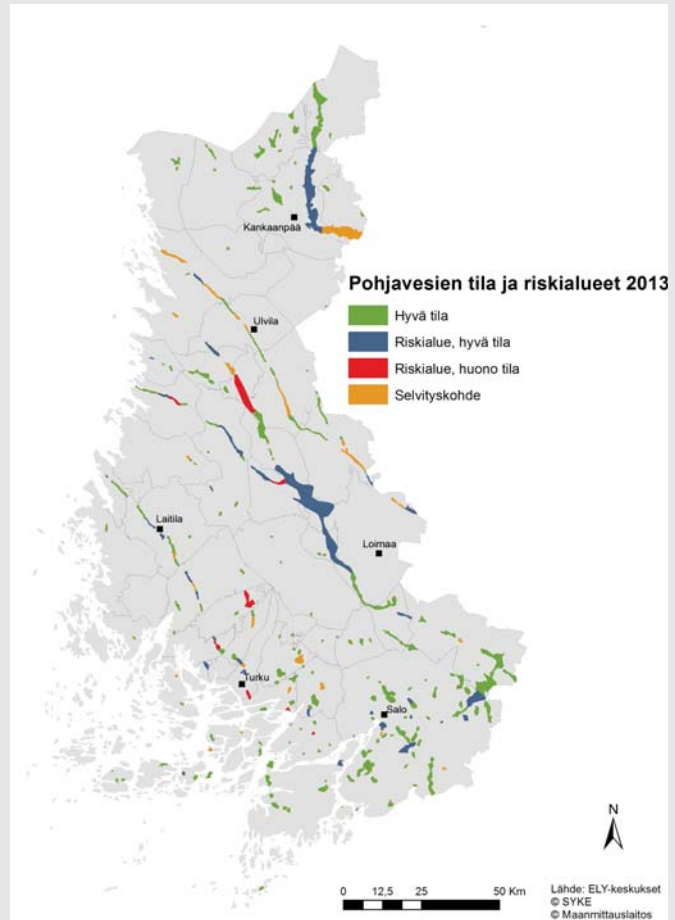
- vedenhankintaa varten tärkeisiin (1-luokka)
- muihin vedenhankintaan soveltuviin (2-luokka)
- pohjavesialueet, joiden pohjavedestä luonnon-suojelu- tai muun lainsäädännön perusteella suojeltu pintavesi- tai maaekosysteemi on suoraan riipuvainen (E-luokka)

Pohjavedestä hyvälaatuista juomavettä

Vedenhankinnan kannalta käyttökelpoisimmat pohjavesivarat sijaitsevat lajittuneissa sora- ja hiekkakerrostumissa. Lounais-Suomessa vesihuoltolaitosten jakamasta vedestä 90 % on pohja- tai tekopohjavettä.

Suomen luonnontilaisista hiekka- ja soramuo-
dostumista saatava pohjavesi on yleensä laadultaan hyvää. Se on yleensä hieman hapanta, sisältää runsaasti happea ja vähän haitallisia aineita. Monet ihmistoiminnot, kuten vaarallisia kemikaaleja käyttävät tehtaat ja laitokset sekä niiden varastot, teiden suolaus, lannoitteiden ja torjunta-aineiden käyttö, hiekan- ja soranotto oheistoimintoihin, vaikuttavat heikentävästi pohjaveden laatuun. Ihmistoimintojen vaikutuksesta pohjavesissä esiintyy esimerkiksi kohon-
neita typpi- tai kloridipitoisuuksia. Myös erilaisia orgaanisia liuottimia ja torjunta-aineista on päässyt pohjaveteen.

Vesiyksikkö, Varsinais-Suomen ELY-keskus

Pohjavedet luokiteltiin vuonna 2013 osana koko EU:n kattavaa vesienhoidon suunnitteluprosessia. Pohjavesialue on nimetty **riskialueeksi** silloin, kun vedessä on todettu ihmistoiminnasta peräisin olevia haitallisia aineita, joiden pitoisuus voi kasvaa ja vaarantaa pohjaveden tilaa ilman suojelutoimia. Pohjavesialue on voitu nimetä riskialueeksi myös vedenoton tai muun pohjaveden pinnan korkeuteen vaikuttavan toiminnan perusteella. Riskialueeksi luokittelun syynä on pääasiassa ollut liukkauden torjunnasta johtuva korkea kloridipitoisuus tai pohjavedestä löytyneet torjunta-aineet. Pohjavedestä on löytynyt lisäksi öljyhiilivetyjä, korkeita nitraattipitoisuuksia, raskasmetalleja ja liuotinaineita. Kaikilla Lounais-Suomen pohjavesialueilla määrällinen tila on hyvä. Sen sijaan kahdeksan pohjavesialueen **kemiallinen tila on huono**. Huonon kemiallisen tilan syynä ovat torjunta-aineet, liuottimet, raskasmetallit ja korkeat kloridipitoisuudet. Suurimmalla osalla näistä pohjavesialueista vedenotto on jouduttu lopettamaan tai vedenkäsittelyä on lisätty, jotta pilaavan aineen pitoisuus jäisi alle talousveden raja-arvojen. Lisäksi Lounais-Suomessa on yhä 29 pohjavesialuetta, joiden vedenlaadusta ei ole riittävästi tietoa tilan tai riskien arvioimiseksi, vaikka alueella on pohjaveden tilaa uhkaavaa toimintaa (=selvityskohde).